

КРАДІЖКА: КРИМІНАЛЬНО – ПРАВОВИЙ ТА КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ

*Качій К.
студентка 5-го курсу юридичного факультету
ДВНЗ «УжНУ»*

Анотація. Стаття присвячена дослідженню кримінально - правового та кримінологічних аспектів, яке має за мету розкрити поняття крадіжки. Питанням боротьби зі злочинами проти власності вчені завжди приділяли велику увагу. Про це свідчить ряд наукових праць, присвячених даній проблемі.

Ключові слова: крадіжка, викрадення чужого майна, повторність злочину, незаконне вилучення чужого майна, Кримінальний кодекс України.

Annotation. The article investigates criminal legal and criminological aspects, which aims to reveal the concept of theft. The fight against crimes against property, scientists have always paid great attention. This is evidenced by a number of scientific papers on this issue.

Keywords: steal, theft of another's property, repetition of crime, unlawful seizure of another's property, the Criminal Code of Ukraine.

Постановка проблеми. Проблема кримінально-правової характеристики крадіжки як суспільно-небезпечного діяння проти власності особи в науковій правовій науці розглянуто не достатньо, особливо українськими вченими та юристами - практикаками.

Аналіз досліджень та публікацій. Дослідженням проблеми попередження, розкриття, окремих аспектів кваліфікації, причин та умов, що сприяють виникненню крадіжок, займались такі науковці, як: О.О. Дмитрієв, Г.М. Борзенков, Е.І. Юрко, Д.Р. Шлейфер, С.М. Шиверський, Є.Г. Філатова, І.Я. Фойницький, О.В. Смаглюк, С. Романов, А. Данн, А.І. Гуров, Г.Г. Євангулов, П.П. Михайленко, М.Й. Коржанський, В.Д. Ларичев, А.К. Лебедев, Д. Червонецький, С.А. Романов.

Мета статті. Дати кримінально-правову характеристику крадіжці як злочину проти власності, за яке передбачено кримінальну відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

Виклад основного матеріалу. Крадіжка — злочин, що полягає у таємному викраденні чужого майна[1,с. 85].

Крадіжка — це викрадення, здійснюючи яке, винна особа вважає, що робить це непомітно для потерпілого чи інших осіб[2,с 5].

Крадіжка є різновидом викрадення, вирізняючись з-поміж інших видів викрадення способів вилучення майна — таємністю. Таємність як ознака полягає у тому, що особа, яка вчиняє крадіжку, вважає, що вилучає майно непомітно для потерпілого. Істотним моментом є саме факт усвідомлення таємності злочинцем, навіть коли таку крадіжку помічав потерпілий чи інші особи, а злочинець вважав, що діє непомітно від них — таке діяння залишатиметься саме крадіжкою.

За Кримінальним кодексом України крадіжка є злочином проти власності і це питання регулюється ст. 185.

Відповідно до пункту 1 примітки до статті 185 КК повторним у статтях 185, 186 та 189–191 КК визнається злочин, вчинений особою, яка раніше вчинила будь-який із злочинів, передбачених цими статтями або статтями 187, 262 КК. За змістом частини другої статті 187 КК розбій вважається повторним, якщо його вчинено особою, яка раніше вчинила розбій або бандитизм. Відповідно до частини другої статті 188 КК викрадення електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання слід кваліфікувати за ознакою повторного вчинення лише тоді, коли воно було вчинене після такого самого злочину.

Якщо група осіб за попередньою змовою мала намір вчинити крадіжку чи грабіж, а один з її учасників застосував або погрожував застосуванням насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого, то дії цього учасника належить кваліфікувати як розбій, а дії інших осіб — відповідно як крадіжку чи грабіж за умови, що вони безпосередньо не сприяли застосуванню насильства або не скористалися ним для заволодіння майном потерпілого.

Дії особи, яка безпосередньо не брала участі у вчиненні злочину, але порадами, вказівками, наданням засобів чи знарядь або усуненням перешкод сприяла вчиненню злочину іншими співучасниками, а також яка заздалегідь обіцяла переховати злочинця, знаряддя чи засоби вчинення злочину, сліди злочину або предмети, здобуті злочинним шляхом, придбати чи збути такі предмети або іншим чином сприяти приховуванню злочину, належить кваліфікувати як співучасть у скоєному у формі пособництва з посиланням на частину п'яту статті 27 КК.

Крадіжка вважається закінченою з моменту вилучення майна і наявності реальної можливості розпоряджатися ним як своїм власним: продати, сховати, подарувати, використати на свої потреби та ін. Якщо такої можливості не було, вчинене повинно кваліфікуватися як замах на крадіжку [2,с.15].

Із суб'єктивної сторони крадіжка передбачає тільки прямий умисел [2,с.24]: особа усвідомлює, що посягає на чужу власність, таємно вилучає чуже майно, на яке вона не має ніякого права, передбачає спричинення матеріальної шкоди в певному розмірі і бажає завдати таку шкоду. Частина 2 ст. 185 КК

передбачає кваліфікуючі ознаки крадіжки: повторність та вчинення крадіжки за попередньою змовою групою осіб.

Висновки. Отже, українське кримінальне право приділяє багато уваги відповідальності за крадіжку, передбачає широкий діапазон мір покарання злочинця. Сьогодні вкрай необхідно теоретичне усвідомлення нового законодавства про кримінальну відповідальність за крадіжку, практики його застосування. Таємне викрадення чужого майна (крадіжка) - карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк до трьох років.

Криміногенна схильність особистості злочинця характеризується ступенем внутрішньої необхідності (потенційної) злочинної поведінки, яка проявляється в особливостях породження актуальною готовності суб'єкта до злочинного діяння за певних із зовнішніх умов. Ці особливості породження зазначеної готовності суб'єкта представляють:

внутрішньо причинно детермінована формування актуальною готовності до злочинного діяння, що виражає його особистісну прийнятність в умовах, що не містять криміногенно мотивуючого впливу (в індіферентних чи антикримінальних);

щодо рівнозначне причинне вплив на формування актуальною готовності до діяння зовнішніх чинників та особистісних передумов, що визначає особистісну прийнятність злочинної поведінки в умовах стимулюючого, в тому числі змушує характеру;

переважно зовні причинно детермінована виникнення готовності, що виражає наявність особистісних передумов її формування при наданні на суб'єкта психологічного впливу, тобто недостатню антикримінальний стійкість особистості.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний кодекс України, ст. 185ч.1 ст. 185 Кримінального кодексу України

2. Пункт 3 постанови Пленуму Верховного Суду України № 10 від 6 листопада 2009 року «Про судову практику у справах про злочини проти власності»

3. Частина 2 Пункту 2 постанови Пленуму Верховного Суду України № 10 від 6 листопада 2009 року «Про судову практику у справах про злочини проти власності»

4. Борисов В.И., Куц В.Н. Преступления против жизни и здоровья: вопросы квалификации. – Х.: НКВФ «Консум», 1995. – 99 с. Архів федерального суду загальної юрисдикції Ленінського району м. Новосибірська. Кримінальну справу № 482 за2007р.

5. Коржанський М.Й. Науковий коментар Кримінального кодексу України. – К.:ТОВ «Атіка»: Академія: Ельга. – Н., 2001. – 654 с.

6. Короткий аналіз стану злочинності за січень-червень 2009року / Статистика за 2009 рік / / Сайт МВС Російської Федерації, оновлення 11.06. 2009.

7. Крадіжка: теоретичне визначення/А.В. Калінін / / Проблеми вдосконалення юридичної техніки і диференціації відповідальності в кримінальному праві і процесі. Збірник наукових статей. - Ярославль: ЯрГУ, 2008, Вип. 3. - С. 129-131